

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та інформатизації
Володимир ГАЛИК

17 жовтня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Архівна евристика

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія
Освітньо-наукова програма Історія та археологія
Статус дисципліни вибіркова
Факультет історії, педагогіки та психології
Кафедра всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін
Мова навчання українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Вид семестрового контролю		
				Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
				Кредити ЕКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Очна	2	III	120/4	50	30	-	-	20	70	-	+	-
Заочна	2	III	120/4	13	8	-	-	5	107	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Розробник:

Ігор СМУТОК, доктор іст. наук, професор
Підпис Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Погоджено гарантом освітньої програми

Олег ПЕТРЕЧКО, доктор істор. наук, професор

Схвалено на засіданні кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін

Протокол № 8 від 31 жовтня 2023 р.

Завідувач кафедри Олег ПЕТРЕЧКО
Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету

Протокол № 9 від 29 вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 8 від 17 жовтня 2023 р.

1.МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – ознайомити аспірантів зі змістом і складом архівних збірок, що становлять у сукупності національний архівний фонд України, поглибити навички пошуку та роботи з архівними документами.

Розвинути у здобувачів вищої освіти такі компетентності:

а) загальна компетентність:

- Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження;
- Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат історичної науки;
- Здатність формувати оригінальні ідеї, застосовувати їх для вирішення теоретичних та практичних наукових завдань;

б) фахові компетентність:

- Здатність розуміти системність, динамічність, взаємозв'язок, детермінованість і цілісність історичних явищ, здійснювати різні види історико-дослідницького аналізу;
- Здатність визначати мету, завдання, стратегію наукового дослідження, висувати гіпотези; аналізувати і узагальнювати отримані дані;
- Здатність опрацьовувати джерельну базу дослідження, знаходити, відбирати, інтерпретувати значні масиви архівного та документального матеріалу;
- Здатність організовувати та реалізовувати науково-дослідну роботу у галузі історії.

Програмні результати:

- знати специфіку історіографічних та джерелознавчих досліджень та введення до наукового обігу нових джерельних матеріалів
- знати принципи організації документів архівних фондів;
- застосовувати вміння працювати та виконувати власне наукове дослідження;
- застосовувати вміння здійснювати аналіз праць дослідників, владіти інструментарієм оцінки результатів пошукової роботи.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна "Архівна евристика" є складовою частиною циклу дисциплін, покликаних сформувати розвинути навички науково-дослідницької роботи, зокрема пошукової роботи в бібліотеках та архівах. "Архівна евристика" викладається, здобувачам освіти, котрі вже ознайомилися основами науково-дослідницької роботи, прослухавши відповідний курси «Вступ до історії та основи наукових досліджень», «Архівознавство».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

- уміти працювати в державному архіві з метою пошуку необхідної архівної інформації;
- уміти працювати в наукових установах з обмеженим доступом з метою пошуку необхідної архівної інформації;
- уміти працювати в зарубіжних архівних та наукових установах з метою пошуку необхідної архівної інформації
- уміти віднайти необхідні документи в окремих архівних фонах та колекціях і відповідності до теми дослідження;

- уміти організувати польові дослідження з метою збору і опрацювання усних свідчень очевидців;
- уміти оцінити історико-культурну вартість документу, опираючись на існуючі в сучасному архівознавстві критерії оцінки документів;
- знати засади організації Національного архівного фонду України;
- знати організацію та структуру архівних установ. Основні напрямки роботи архівних установ;
- знати систему організації довідково-пошукового апарату Національного архівного фонду України;

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: столбальною, національною і ЄКТС.

90-100 (А) – зараховано виставляється за виконання повного обсягу програми курсу та індивідуального завдання:

- оперує достатньою кількістю термінів;
- досконало знає організацію Національного архівного фонду;
- Характеризує засади довідково-пошукового апарату Національного фонду. Вміє працювати з різними видами довідників з метою пошуку необхідної інформації про окремі архівні зібрання та документи;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних галузевих архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Держаних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в архівних віддлах наукових установ;
- Уміє здійснювати пошукову роботу у рукописних збірках музеїв;
- Уміє організовувати польову роботу з метою збору усних свідчень.

82 – 89 (В) – зараховано виставляється за виконання повного обсягу програми курсу та індивідуального завдання;

- оперує достатньою кількістю термінів;
- досконало знає організацію Національного архівного фонду;
- Характеризує засади довідково-пошукового апарату Національного фонду. Вміє працювати з різними видами довідників з метою пошуку необхідної інформації про окремі архівні зібрання та документи;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних галузевих архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Держаних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в архівних віддлах наукових установ;
- Уміє здійснювати пошукову роботу у рукописних збірках музеїв;
- Уміє організовувати польову роботу з метою збору усних свідчень.

Проте не виявляє достатньої компетенції у глибшому засвоєнні окремих вищезазначених положень.

75-81 (С) – зараховано виставляється, коли:

- оперує достатньою кількістю термінів;
- досконало знає організацію Національного архівного фонду;
- Характеризує засади довідково-пошукового апарату Національного фонду. Вміє працювати з різними видами довідників з метою пошуку необхідної інформації про окремі архівні зібрання та документи;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в Центральних галузевих архівах;

- Уміє здійснювати пошукову роботу в Держаних архівах;
- Уміє здійснювати пошукову роботу в архівних віддлах наукових установ;
- Уміє здійснювати пошукову роботу у рукописних збірках музеїв;
- Уміє організовувати польову роботу з метою збору усних свідчень.

Проте не володіє достатніми знаннями та навиками з кількох зазначених положень.

67-74 (D) – **зараховано** виставляється, коли аспірант у цілому відтворює основні закономірності організації архівної справи. Знає загалом її історію. Проте не володіє практичними навичками роботи з метою пошуку архівних документів.

60-66 (E) – **зараховано** аспірант отримує за фрагментарні, неповні, неструктуровані знання. Частково відтворює програмний матеріал. Частково виконав заплановані види навчальної роботи, однак їхня якість почасти не відповідає належному рівню. Частково володіє необхідними термінами і поняттями. Виконав лишень частину завдань; у виконаній частині допустився незначних помилок.

35-59 (FX) – **незараховано** аспірант отримує, коли не володіє більшою частиною вивченого матеріалу з курсу, не оперує основними поняттями з курсу. Частково виконав заплановані види навчальної роботи, однак їхня якість не відповідає належному рівню. Виконав лишень частину завдань; у виконаній частині допустився помилок, відтак їх неможливо оцінити на позитивну оцінку.

0-34 (F) – **незараховано** аспірант отримує через незнання більшої частини запланованих видів навчальної роботи. Якість виконаної навчальної роботи вкрай низька. Не володіє більшістю термінів та визначень. Не володіє більшою частиною фактологічного матеріалу. Отримані знання з предмету, не дозволяють аспіранту уявити зміст курсу та його програмні результати. Аспірант не здатний використати отримані знання у практичній площині, оскільки їх недостатньо.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є: залік; виступи на семінарських заняттях, виконання індивідуального завдання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Архівна евристика як прикладний напрямок архівознавства.

Предмет та завдання архівної евристики. Місце дисципліни у науково-дослідній роботі вченого-історика. Формування та розвиток архівної евристики в українській та зарубіжній історичних науках.

Науково-довідковий апарат Національного архівного фонду України

Поняття про довідковий апарат архівів. Типово-видова структура довідкового апарату архівних установ України. Типово-видова структура довідкового апарату наукових установ, що зберігають архівні матеріали. Довідковий апарат архівів наукових установ НАН України. Довідковий апарат відділів рукописів наукових бібліотек НАН України. Довідковий апарат відділів рукописів наукових бібліотек національних університетів України. Довідковий апарат музейних установ

Методика архівного пошуку. Робота з каталогами, путівниками, довідниками тощо.

Методика архівного пошуку в державних архівах. Міжархівний, архівний, фондний рівні організації документів. Специфіка організації каталогів в державних архівах. Тематичні інформаційно-довідкові електронні ресурси державних архівів.

Методика роботи та пошуку у державному архіві кінофотофонодокументів ім. Г. Пшеничного. Методика архівного пошуку в наукових установах, що здійснюють зберігання архівних документів.

Архівна евристика документів 15 – 18 ст.

Акти гродські і земські (15 – 18 ст.) та їх змістовно-видова структура. Документи міських магістратів (15 0 18 ст.). Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Архіви Генеральної військової канцелярії. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Акти полкових і сотенних (ратушних) урядів Гетьманщини. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Архів Коша нової Запорізької січі.. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура
[41-44]

Архівна евристика документів кінця 18 – початку 19 ст.

Акти урядових установ Галичини австрійської доби. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Акти урядових установ Наддніпрянської України періоду Російського панування. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Акти громадських наукових, господарських організації політичних партій. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Документи до історії освіти і шкільництва. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура.

Архівні документи до історії церкви та релігійних організацій.

Митрополичі архіви. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Єпископські архіви. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Монастирські архіви. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура.

Родові, сімейні та особові архіви і колекції

Специфіка формування родових, сімейних і особових архівів на українських землях у 16 – початку 20 ст. 2. Змістовно-видова структура родового і сімейного архіву/колекції. Змістовно-видова структура особового архіву/колекції. Родові (сімейні) архіви/колекції української (польської, російської знаті). Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Родові (сімейні) архіви/колекції козацької старшини. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура. Сімейні та особові архіви діячів, науки, культури, громадського життя. Стан і місце зберігання, змістовно-видова структура.

Архівна Україніка в Польщі

Матеріали до історії України у фондах центральних органів влади Давньої Речі Посполитої. Матеріали до історії України у фондах центральних органів влади Другої Речі Посполитої. Матеріали до історії України у родових і сімейних архівах, що знаходяться в Польщі.

Архівна Україніка в Росії

Матеріали до історії України у фондах центральних органів влади Російської імперії. Матеріали до історії України, вивезені до російських архівів у кінці 18 – 20 ст.

Архівна Україніка у країнах Центральної а Західної Європи.

Архівна Україніка Чехії і Словачії. Архівна Україніка в Німеччині. Архівна Україніка у Франції і Великобританії.

Архівна Україніка у Америці.

Архівна Україніка у США. Архівна Україніка у Канаді. Архівна Україніка у країнах Латинської Америки.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАВДАНЬ

Історія формування та зберігання гродських, земських та магістратських архівів
Історія формування та зберігання архівів Гетьманщини
Історія формування та зберігання церковних архівів
Історія формування та зберігання родових, сімейних, особових архівів/колекцій
Історія формування та зберігання архівів громадських, наукових, культурних організацій і товариств
Історія формування та зберігання українки в Польщі
Історія формування та зберігання архівів у Росії

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Опрацювання питань, які не розглядаються на лекційних і семінарських заняттях:

Архівна Україніка Чехії і Словачії.
Архівна Україніка в Німеччині.
Архівна Україніка у Франції і Великобританії.
Архівна Україніка у США.
Архівна Україніка у Канаді.
Архівна Україніка у країнах Латинської Америки.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання з навчального предмету полягають у підготовці реферату та комп'ютерної презентації стану джерельної бази з теми дисертаційного дослідження. Обсяг реферату 15 аркушів А.4, презентація не менше 8 слайдів. Кількість балів, що виставляється за індивідуальне завдання, враховує ступінь розкриття теми, використання достатньої кількості джерел та літератури з теми (не менше п'яти позицій), наявність наукових посилань, дотримання вимог до оформлення (структура індивідуального завдання обов'язково включає: вступ; основні розділи; висновки; список використаних джерел та літератури).

Критерії оцінювання індивідуального завдання

15 балів	1 б.	Технічне оформлення (дотримання усіх складових щодо виконання індивідуального завдання).
	4 б.	Вступна частина (наявність актуальності, мети, завдань, огляду джерел та історіографії).
	7 б.	Основна частина (наявність двох-трьох розділів з посторінковими підстрочними посиланнями на використані джерела та літературу).
	2 б.	Висновки (обґрунтованість, відповідність до поставленої мети та завдань).
	1 б.	Список джерел та літератури

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Центральний державний архів вищих органів влади і управління України: огляд архівних фондів та колекцій.

2. Центральний державний архів громадських об'єднань України: огляд архівних фондів та колекцій.
3. Центральний державний історичний архів України у м. Києві: огляд архівних фондів та колекцій.
4. Центральний державний історичний архів України у м. Львові: огляд архівних фондів та колекцій
5. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: огляд архівних фондів та колекцій.
6. Центральний державний кінофотофоноархів України імені Г.С. Пшеничного: огляд архівних фондів та колекцій.
7. Центральний державний науково-технічний архів України: огляд архівних фондів та колекцій.
8. Галузевий Державний архів СБУ. Характеристика фондів.
9. Галузевий Державний архів МВС. Характеристика фондів.
10. Галузевий Державний архів Міністерства оборони України. Характеристика фондів.
11. Галузевий Державний архів МЗС. Характеристика фондів.
12. Державний архів Вінницької області. Характеристика фондів.
13. Державний архів Волинської області. Характеристика фондів
14. Державний архів Дніпропетровської області. Характеристика фондів
15. Державний архів Донецької області. Характеристика фондів
16. Державний архів Житомирської області. Характеристика фондів
17. Державний архів Закарпатської області. Характеристика фондів
18. Державний архів Запорізької області. Характеристика фондів
19. Державний архів Івано-Франківської області. Характеристика фондів
20. Державний архів Київської області. Характеристика фондів
21. Державний архів Кіровоградської області. Характеристика фондів
22. Державний архів Луганської області. Характеристика фондів
23. Державний архів Львівської області. Характеристика фондів
24. Державний архів Миколаївської області. Характеристика фондів
25. Державний архів Одеської області. Характеристика фондів
26. Державний архів Полтавської області. Характеристика фондів
27. Державний архів Рівненської області. Характеристика фондів
28. Державний архів Сумської області. Характеристика фондів
29. Державний архів Тернопільської області. Характеристика фондів
30. Державний архів Харківської області. Характеристика фондів
31. Державний архів Херсонської області. Характеристика фондів
32. Державний архів Хмельницької області. Характеристика фондів
33. Державний архів Черкаської області. Характеристика фондів
34. Державний архів Чернігівської області. Характеристика фондів
35. Державний архів Чернівецької області. Характеристика фондів
36. Державний архів м. Києва. Характеристика фондів.
37. Відділ рукописних фондів і текстології Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка. Характеристика фондів.
38. Рукописні фонди Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. Характеристика фондів.
39. Відділ рукописів Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника. Характеристика фондів.
40. Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Характеристика фондів.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується через оцінювання виступів на семінарських заняттях, співбесіду, підготовку та захист індивідуального завдання тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при виставленні підсумкової оцінки (балів) з даної дисципліни.

Підсумковий контроль реалізується у формі заліку.

Знання аспірантів на семінарських заняттях оцінюються в балах (від 0 до 5). В кінці семестру на основі балів визначається середній бал за формулою: $\frac{A}{n} \cdot 10$, де А – сума усіх

поточних оцінок за чотирибальною шкалою, набраних на семінарських заняттях (включаючи оцінки "2"), n – кількість цих оцінок не менше 2. Якщо середня оцінка за семінарські заняття менша за 2,5, то кількість балів, які отримав аспірант на підставі оцінок за семінарські заняття, дорівнює нулю.

Аспірант, який пропустив семінарські заняття, контрольну роботу з поважних причин, має право пройти пропущений вид атестації в інший термін під час семестру.

Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Семінарські заняття	Співбесіда	Індивід. завдання	Сума
50	35	15	100

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання, програми Microsoft Office 2010.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Архівні установи України : Довідник / Держкомархів України, НАН України, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Мін-во культури і мистецтв України; авт.-уклад.: О. І. Алтухова та ін ; упоряд.: Г. В. Боряк, С. Г. Даневич, Л. А. Дубровіна, Т. М. Захарченко, Н. М. Зубкова, Н. М. Христова, Е. В. Чернявська. – К.: НБУВ, 2000. – 259 с.
2. Архівні установи України: Довідник. Т. 1. Державні архіви / Держкомархів України. УНДІАСД; Редкол.: Г. В. Боряк (голова), І. Б. Матяш, . В. Папакін. - 2-е вид., доп. - К., 2005. - 692 с.
3. Архівні установи України : довідник. Т. 2 : Наукові установи, музеї, бібліотеки : у 2 кн. Кн. 1 : Національна академія наук України, Автономна Республіка Крим, Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська області / Держкомархів України, УНДІАСД ; упоряд.: С. Артамонова, А. Майстренко, Л. Одинока, Р. Романовський ; редкол. тому: І. Матяш (голова), О. Мельниченко, Ю. Прилепішева, Н. Христова. – К., 2010. – XXVIII, 604 с.

Допоміжна

4. Анотований реєстр описів фондів ЦДНТА України: Довідник / Упорядники: Л.М.Казначевська, О.М.Мащенко, Н.В.Миргород, О.В.Десненко. Редколегія: О.М.Мащенко, О.В.Балишева, Н.В.Миргород. – Харків, 2003. – 232 с.

5. Архів Коша Нової Запорозької Січі: Опис справ 1713-1774. – К.: Наукова думка, 1994. – 639 с.
6. Архівні матеріали з історії України в Канаді: Попередній анотований перелік / Укл. Б. Кравченко. - Київ; Едмонтон, 1990.
7. Боряк Т. Г. Документальна спадщина української еміграції в Європі: Празький архів (1945-2010) / Т. Г. Боряк. – Ніжин, 2011.
8. Галузевий державний архів СБУ: Путівник / ГДА СБУ. Автори-упоряд.: В. М. Даниленко (відп. упоряд.) та ін. - Харків: Права людини, 2009. - 136 с.
9. Гроссман Ю.М. Львівські архіви доби феодалізму і деякі методи їх використання // Вісник Львівського університету. – 1992. – № 27. – С. 115-122.
10. Державний архів Волинської області: Анотований реєстр описів фондів органів і організацій Компартії України (1939-1991). - Луцьк: Надсир'я, 2006. - 788 с.
11. Державний архів Волинської області: Путівник. - Луцьк, Надсир'я, 2011. - 952 с.
12. Державний архів Волинської області: Анотований реєстр описів / Фонди періоду до 1939 року. - Луцьк: Надсир'я, 2008. - 392 с.
13. Державний архів Дніпропетровської області.: Путівник / У двох томах/. Том 1. – Д: Герда, 2009. – 485 с.
14. Державний архів Дніпропетровської області.: Путівник / У двох томах/. Том 2. – Д: Герда, 2009. – 545 с.
15. Державний архів Житомирської області: Анотований реєстр описів: Фонди дорадянського періоду. - Житомир: вид-во "Волинь", 2009. - 164 с.
16. Державний архів Запорізької області: Анотований реєстр описів. – Т. 1. Фонди дорадянського періоду. – Запоріжжя: Акцент Інвест-Трейд, 2012. - 204 с.
17. Державний архів Івано-Франківської області: Путівник. - Т. 1: Фонди періоду до 1939 року / Упорядники: В. Гнатів, Н. Калюжна, О. Човганюк, В. Янош. - К., 2008. - 464 с.
18. Державний архів Кіровоградської області. Анотований реєстр описів. Т.1. Фонди до 1917 року / Упорядники: Т. И. Базишена, О. К. Жук, Л. В. Равська, Т. В. Чвань, Ю. В. Чорна. - Кіровоград, 2005. - 292 с.
19. Державний архів Львівської області: Путівник по фондах партійних організацій Львівської та Дрогобицької областей. - Львів, 2003. - 136 с.
20. Державний архів Миколаївської області: Анотований реєстр. - Т. 1. Фонди дорадянського періоду. - Миколаїв, 2006. - 160 с.
21. Державний архів Полтавської області. Анотований реєстр описів / Анотований реєстр описів. - Т. 1. Фонди дорадянського періоду. - Полтава, 2004. - 72 с.
22. Державний архів Полтавської області: Анотований реєстр описів. Том 2, частина 1: Фонди радянського періоду / Авт.-упор.: В. В. Гудим, В. В. Коротенко. - Полтава, 2006. - 799 с.
23. Державний архів Сумської області. Анотований реєстр описів / Уклад.: Ю. О. Олійник, Л. М. Гричановська, О. М. Росторгуєва, Л. М. Шевчук. - Т. 4. - Ч. 1. - Суми: ПКП "ЕлладаS", 2008. - 412 с.
24. Державний архів Сумської області. Анотований реєстр описів / Уклад.: Ю. О. Олійник, С. Г. Вдовенко, Л. І. Євстаф'єва, О. М. Росторгуєва, О. В. Андрющенко, Л. М. Гричановська, Г. В. Шевельова. - Т. 2. - Суми: ПКП "ЕлладаS", 2008. - 264 с.
25. Державний архів Сумської області: Путівник / Автори-упоряд.: Л. Покидченко (відп. упоряд.) та ін.; Редколегія: Р. Пиріг (голова) та ін. - Суми, 2002. - 320 с.
26. Державний архів Тернопільської області Анотований реєстр описів періоду до вересня 1939 року / редкол.: Ю. Є. Гумен та ін. - Тернопіль: Астон, 2012. - 212 с.
27. Державний архів Тернопільської області.: путівник. - Т.: Астон, 2011. - 370 с.
28. Державний архів Херсонської області: Путівник / Автори-упоряд.: А. Карпова (відп. ред.) та ін.; Редколегія: Г. Боряк (голова) та ін. - Київ, 2003. - 740 с.

29. Державний архів Херсонської області. Фонди періоду після 1917 року: анотований реєстр описів. Том 1: Фонди Р-1 - Р-1250 / редкол.: В. Ф. Боровик (голова) та ін.. - Херсон : Айлант, 2013. - 532 с.
30. Державний архів Херсонської області. Анотований реєстр описів: Фонди до 1917 року До 85-річчя Державного архіву Херсонської області / Автор-упорядник Ю. Коник; А. Карпова (керівник проекту). - Херсон, 2006. - 137 с.
31. Державний архів Хмельницької області: Анотований реєстр описів. Фонди колишнього Кам'янець-Подільського міського архіву періоду до 1917 р. - Київ, 2003. - Том 1. - 390 с.
32. Державний архів Хмельницької області: Путівник. Том 1 / Відповідальний редактор: Галина Осадча. - Київ, Хмельницький, 2007. - 610 с.
33. Державний архів Хмельницької області: Путівник. Том 2 / Відповідальний редактор: Галина Осадча. - Київ, Хмельницький, 2008. - 672 с.
34. Державний архів Черкаської області: Анотований реєстр описів / Упор.: Т. Клименко, О. Пурис. - Т. 1: Фонди дорадянського періоду. - Київ, 2006. - 358 с.
35. Державний архів Чернівецької області: Путівник. Том 1 / Відповідальний редактор: Дмитро Жмундуляк. - Київ, Чернівці, 2006. - 478 с., іл.
36. Державний архів Чернігівської області. Анотований реєстр описів. - Т.1. - Ч. 1: Фонди дорадянського періоду. - Чернігів: РВК "Деснянська правда", 2005. - 408 с.
37. Державний архів Чернігівської області. Анотований реєстр описів. - Т.1. - Ч. 1: Фонди дорадянського періоду. - Чернігів: РВК "Деснянська правда", 2005. - 408 с.
38. Державний архів Чернігівської області: Путівник / Редакційна колегія: Р.Я.Пиріг (голова), Г.В.Боряк, Г.В.Папакін, А.І.Неділя, О.Б.Коваленко. - Чернігів: РВК "Деснянська правда", 2001. - 600 с.
39. Заремба С. Український музей визвольної боротьби у Празі // Київська старовина. - 1997. - № 1/2. - С. 122-137.
40. Зарубіжні архіви та зарубіжна архівна україніка. Архівознавство / [за ред. Г. В. Боряк]. - К. : Держкомархів, 1998. - 250 с.
41. Климова К. "Кожна військова акція фахове зафіксована" (До питання про організацію воєнно-історичних архівів в Україні 1918-1923 рр.) // Архівна та бібліотечна справа в Україні доби визвольних змагань (1917-1921): 36. наук. праць. - К., 1998. - С. 48-49.
42. Крип'якевич І.П. До історії українського державного архіву в 17 ст. // Записки Наукового товариства імені Шевченка. - 1924. - Т. 134-135. - С. 67-78.
43. Купчинський О. Земські та гродські судово-адміністративні документальні фонди Львова. - К.: б.в., 1998. - 98 с.
44. Купчинський О.А. З історії створення науково-довідкового апарату до фондів судово-адміністративних установ України XV - XVIII ст. // Архіви України. - 1976. - № 1. - С. 27 - 35.
45. Лозенко Л. Празький український архів: історія і сьогодення // Архіви України. - 1994. - №1/6. - С. 18-30;
46. Лозенко Л. До історії Празького українського архіву // Генеза. - 1995. - №1/3. - С.141-145.
47. Михальчук В. Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі: Заснування, розвиток, діяльність (1926-1998). - К., 1999.
48. Момрик М. Українські архівні збірки при Національному архіві Канади //Архіви України. - 1995. - № 1/3. - С. 79-87.
49. Палієнко М. Г. Українські архівні центри за кордоном: Історіографічний аспект проблеми // Вісник / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Історія. - Вип. 54, - К., 2001. - С. 42-46.

50. Папакін А. Україніка в фондах Центрального військового архіву, Варшава // Вісник Центрального державного архіву зарубіжної україніки. – К., 2012. – Вип. 1. – С. 75-88.
51. Папакін Г. Фамільні архіви української еліти: склад, зміст, доля у ХІХ ст. // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. праць. / Редкол: Г.В. Боряк (голова), І.Б. Матяш (заст. голови) та ін. – К., 2003. – Вип. 6. – С. 28-51.
52. Прилепішева Ю. А. Підготовка та публікація довідкових видань про склад та зміст фондів архівних установ України (1946-1991 рр.) // Архівознавство. Археографія. Джерело-знавство: Міжвідомчий збірник наукових праць. – Вип. 5: Архіви – складова інформаційних ресурсів суспільства. – К., 2002. – С. 110-125.
53. Реєстр розсекречених архівних фондів України: Міжарх. довідник / Т. 2. Розсекречені архівні фонди Державного архіву в Автономній Республіці Крим, державних архівів областей України, міст Києва і Севастополя. Кн. 2. Розсекречені архівні фонди державних архівів Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської областей / Держкомархів України, Укр. наук.-досл. ін-т арх. справи та документознавства; Упоряд.: С. Зворський, Н. Христова; Редкол.: Г. Боряк (голова) та ін. - К., 2007.- 546 с.
54. Реєстр розсекречених архівних фондів України: Міжарх. довідник / Т. 2. Розсекречені архівні фонди Державного архіву в Автономній Республіці Крим, державних архівів областей України, міст Києва і Севастополя. Кн. 3. Розсекречені архівні фонди державних архівів Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей, міст Києва та Севастополя / Держкомархів України, Укр. наук.-досл. ін-т арх. справи та документознавства; Упоряд.: С. Зворський, Н. Христова; Редкол.: Г. Боряк (голова) та ін. - К., 2007. - 512 с.
55. Робота з документами особового походження. Методичний посібник / УНДІАСД ; уклад. Л. О. Драгомирова та ін. – К., 2009. – 284 с.
56. Романовський В. О. Нариси з історії архівознавства. Історія архівної справи на Україні та принципи порядкування в архівах. – Харків: Червоний друк, 1927. – 168 с.
57. Український музей у Празі (1925-1948): Опис фонду/ Упоряд. Раїса Махаткова. - Київ; Прага, 1996.
58. Українські архівісти (ХІХ-ХХ ст.): Біобібліографічний довідник / Держ комархів України. УНДІАСД; Упоряд.: І. Б. Матяш (кер.), С. Л. Зворський, Л. Ф. Приходько та ін. - К., 2007. - 752 с.
59. Центральний державний архів громадських об'єднань України: Путівник / Авторі-упорядники: Б.Іваненко (керівник), О.Бажан, А.Кентій, Н.Маковська, А.Соловійова. - Київ, 2001. - 496 с.
60. Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Путівник / Упоряд.: О. Гневишева, У. Єдлінська, У. Кришталович та ін.; 2-е вид. - Львів-Перемишль. - 2003. - 492 с.; іл.
61. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник. - Київ, 2003. - Вип. 1. - 486 с.
62. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України: Путівник. - Київ, 2004. - Вип. 2. - 622 с.
63. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Путівник: Вип. 3 / Державна архівна служба України, ЦДАМЛМ України; Авт.-упорядн.: С. Куш, О. Кульчий, Т. Малярчук та ін. – К., 2014. – 674 с.
64. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Путівник: Вип. 4 / Державна архівна служба України, ЦДАМЛМ України; Авт.-упорядн.: Т.Дубовик, Ю.Бентя. – К.,2015. – 564 с.

65. Ціборовська-Римарович І. О. Родові шляхетські бібліотеки Правобережної України XVIII століття (Вишневецьких-Мнішків, Потоцьких, Мікошевських): історична доля та сучасний стан. – К.: Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України, 2006. – 396 с.
66. Шандра В. Київське генерал-губернаторство (1832-1914): історія створення та діяльності, архівний комплекс і його інформативний потенціал. – К.: НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, 1999. – 355 с.
67. Яковлева Л. Празькі фонди в Києві // Пам'ятки України. - 1994. - № 3/6. - С. 120-122.
68. Grimsted P.K. Archives and manuscript repositories in the USSR [Text] : estonia, Latvia, Lithuania and Belorussia / P. K. Grimsted. - Princeton, New Jersey : Princeton UP, 1981. - 929 p.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Державна архівна служба України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
www.archives.gov.ua